

برنامه حذف سرخک و سرخجه

Measles and Rubella Elimination Program

دکتر قباد مرادی
رئیس مرکز مدیریت بیماریهای واگیر

■ اولین بار حکیم محمد زکریای رازی بیماری سرخک را از بیماری آبله افتراق داد. (۸۶۵-۹۲۵ میلادی)

■ تاریخچه واکسیناسیون سرخک در ایران:

- واکسن سرخک اولین بار در تهران در سال ۱۳۴۶ استفاده شد.
- تولید واکسن های سرخک و سرخجه و اوریون در داخل کشور تا قبل از سال ۱۳۵۷ انجام شد.
- برنامه توسعه ایمنسازی EPI، در سال ۱۳۶۲ به تصویب هیات وزیران رسید و از سال ۱۳۶۳ شروع شده است.
- در سال ۱۳۸۲ واکسیناسیون همگانی گروه سنی ۲۵-۵ سال با واکسن سرخک-سرخجه انجام شد.
- از ابتدای ۱۳۸۳ واکسن سرخک، سرخجه و اوریون MMR جایگزین واکسن سرخک شد.

- بیش از 90% افراد حساس در تماس نزدیک با بیمار، آلوده می شوند. قبل از استفاده واکسن، بیماری در کلیه جوامع بومی بود و هر ۳-۵ سال به علت تجمع افراد حساس، یک همه گیری ایجاد می کرد.
- از آن جا که بیماری مخزن مهمی غیر از انسان ندارد، حذف ویروس بومی سرخک با بهره گیری از برنامه گسترده ایمن سازی EPI و استفاده از واکسن های بسیار مؤثر فعلی، جزو اولویت های سازمان جهانی بهداشت است و حذف آن در دستور کار کشورهای مختلف جهان قرار دارد.
- هرچند هدف حذف سرخک تا سال 2010 در بسیاری از مناطق جهان در نظر گرفته شده بود، اما به دلایل مختلف دستیابی به هدف امکان پذیر نشد .
- در سال ۲۰۱۵ منطقه مدیترانه شرقی هدف حذف بیماری سرخک را تا سال ۲۰۲۰ در دستور کار قرار داد.

- چنانچه در طی حداقل 12 ماه هیچ موردی از بیماری با منشأ بومی، با **وجود نظام مراقبت استاندارد**، رخ ندهد گردش ویروس بومی سرخک قطع شده تلقی می شود.
- چنانچه وضعیت فوق 3 سال یا بیشتر ادامه یابد، تاییدیه حذف، به آن کشور داده می شود.
- اگر ویروس وارد کشور شود و بتواند حداقل 12 ماه گردش مستمر داشته باشد ویروس بومی تلقی شده و تاییدیه حذف از بین می رود.

1. مورد مشکوک:

- هر فرد با تب و بثورات جلدی ماکولوپاپولر

2. مورد بالینی:

- هر فردی با تب و بثورات پوستی به همراه حداقل یکی از این سه علامت: سرفه، آبریزش بینی یا التهاب ملتحمه که شرایط مورد اپیدمیولوژیک و یا تایید شده را نداشته باشد.

3. مورد اپیدمیولوژیک:

- مورد مشکوکی که طی ۷ تا ۲۱ روز قبل با یک مورد سرخک تأیید شده در تماس بوده یا در منطقه‌ای با شیوع فعال زندگی می‌کند، اما هنوز آزمایش تأیید کننده ندارد.

4. مورد تأیید شده:

- موردی که از طریق آزمایش سرولوژیک IgM و یا PCR مثبت تأیید شده است.

تاییدیه حذف سرخک در ایران سال ۲۰۱۹ و تاییدیه سال ۲۰۲۳

VPI.10/02
E4/48/01

9 October 2019

Dear Minister,

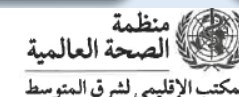
I have the honour to refer to the national report of the National Verification Committee for Measles and Rubella Elimination in the Islamic Republic of Iran which was submitted to the Regional Verification Commission for Measles and Rubella Elimination in the Eastern Mediterranean Region requesting verification of Measles elimination in the country.

Kindly be informed that the country report has been reviewed by the Regional Verification Commission of Measles and Rubella Elimination during its meeting in Tunis, Tunisia, from 3 to 4 October 2019 and based on the data for the period 2016-2018, the Commission has declared verification of measles elimination in the Islamic Republic of Iran, in addition to verification of elimination of rubella that was declared in May 2019.

I would like to take this opportunity to congratulate Your Excellency on this remarkable achievement and to assure you of WHO's appreciation and acknowledgment of the work of the Expanded Programme on Immunization in the Islamic Republic of Iran.

Yours faithfully,

Dr Ahmed Salim Al-Mandhari
Regional Director

VPI.1/2
E4/48/01

10 January 2023

Dear Minister,

I have the honour to refer to the annual progress report of the National Verification Committee of the Islamic Republic of Iran submitted to the Regional Verification Commission for Measles and Rubella Elimination in the Eastern Mediterranean Region to request a verification of the sustainability of elimination.

During its meeting of 1 to 3 November 2022, the independent Regional Verification Commission reviewed in details the report, including the 2018-2022 data. In this respect, I have the pleasure to inform Your Excellency that on the basis of its content, the Commission decided to maintain the verification status of elimination of measles and rubella in the Islamic Republic of Iran.

I would like to take this opportunity to congratulate Your Excellency on this remarkable achievement, especially during the COVID-19 pandemic period. I also want to acknowledge the substantial work of the Expanded Programme on Immunization in the Islamic Republic of Iran under your great leadership.

Yours faithfully,

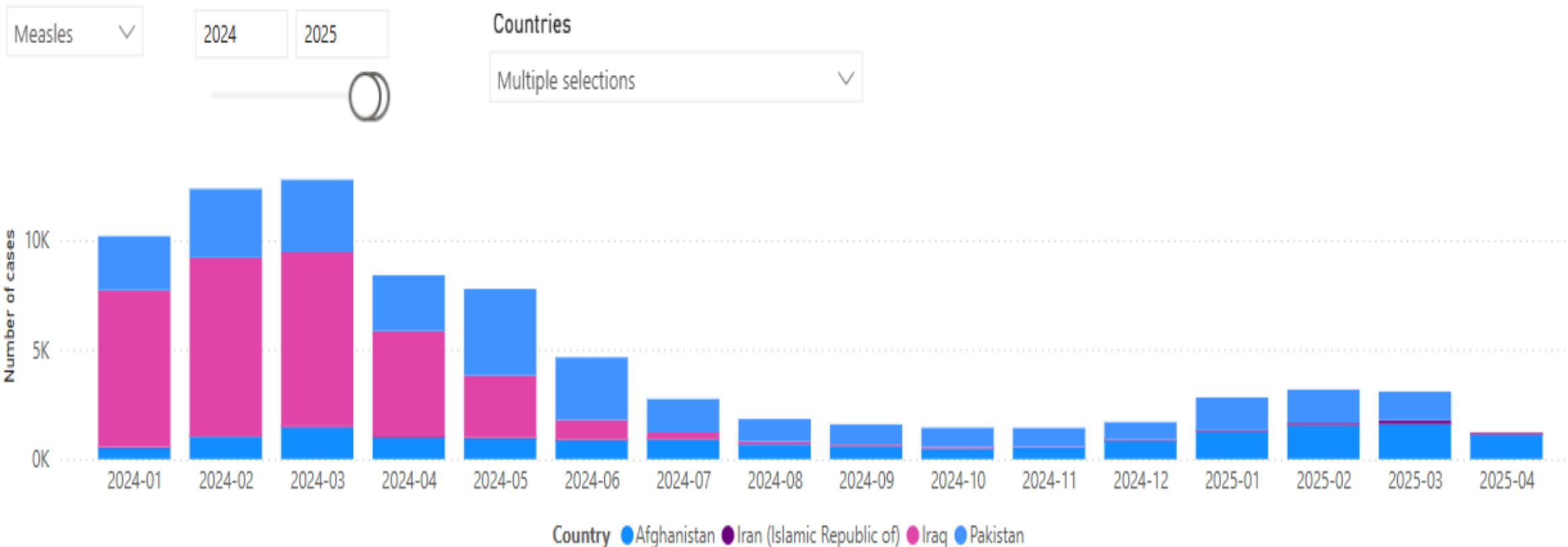
Dr Ahmed Salim Al-Mandhari
Regional Director

H.E. Dr Bahram Eynollahi
Minister of Health and Medical Education
Ministry of Health and Medical Education
Teheran
ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

وضعیت سرخک در ایران و کشورهای همسایه، ۲۵-۲۰۲۴

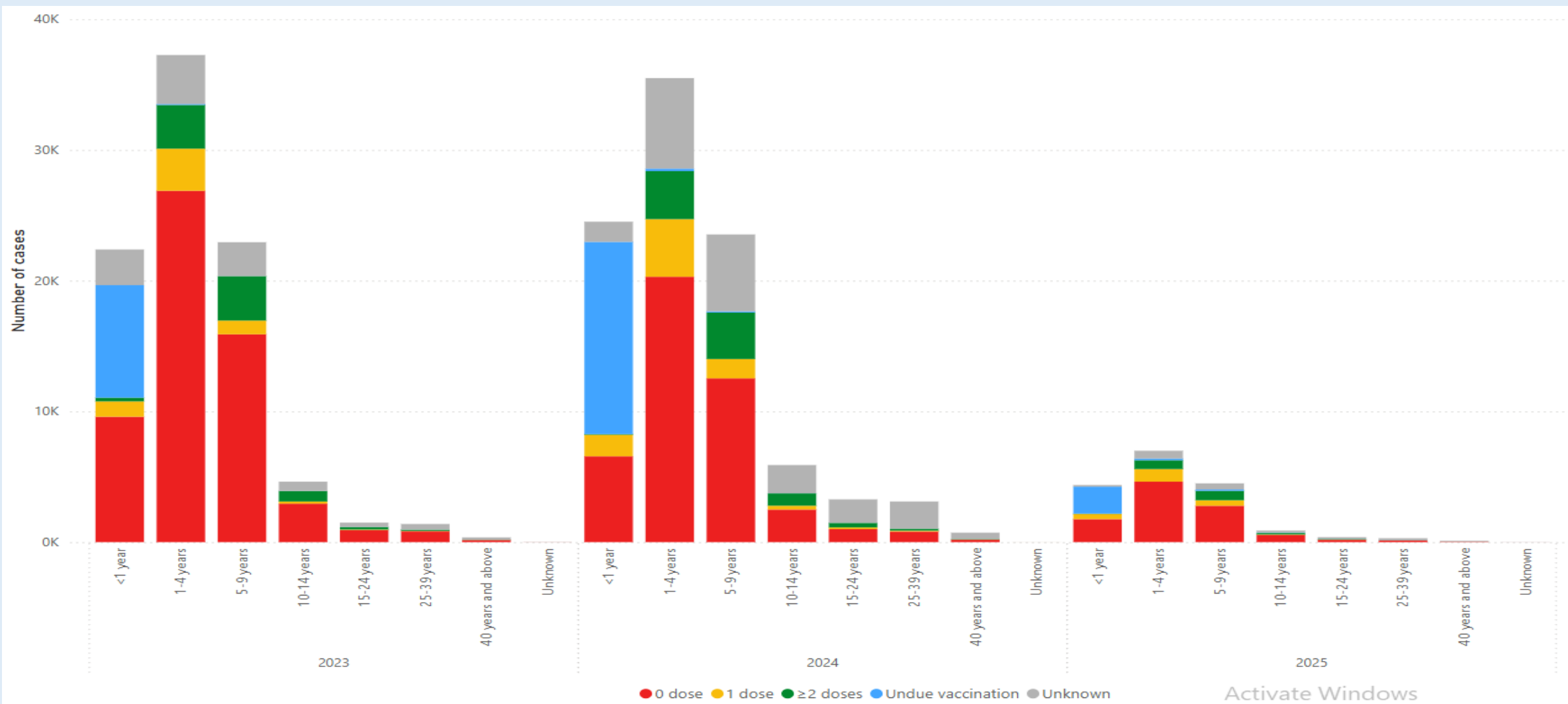

Confirmed measles and rubella cases by month

Source : EMR measles and rubella surveillance database

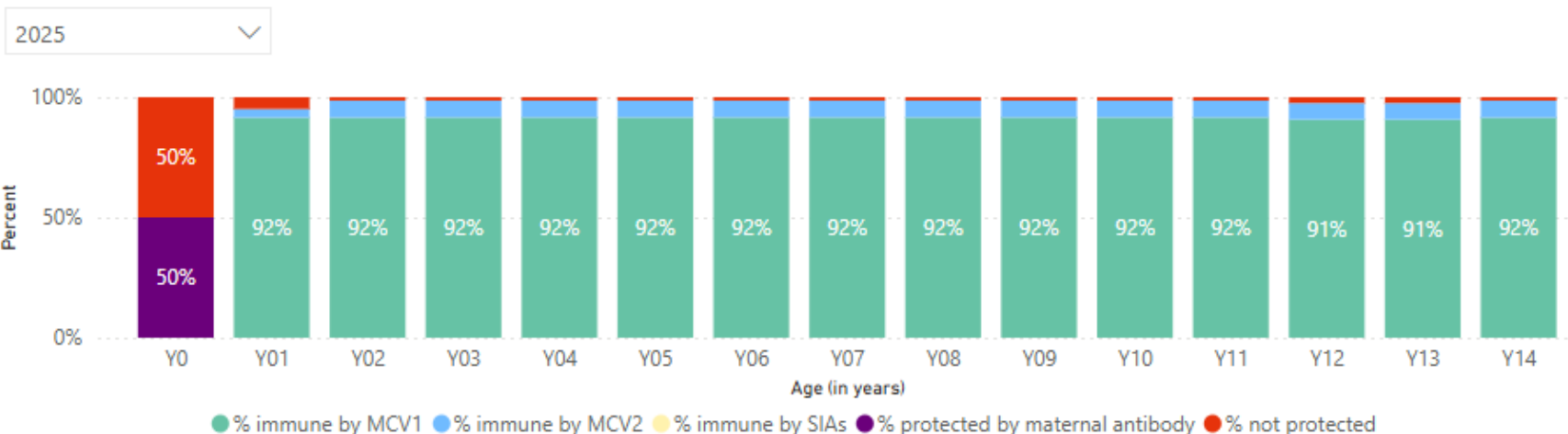
وضعیت سابقه دریافت واکسن در مبتلایان سرخ منطقه EMRO ، ۲۵-۲۰۲۳

برآورد جمعیت حساس به سرخک در ایران ۲۰۲۵

Measles Immunity Profile

NOTE

The number of measles-susceptible children under 5 years of age would be 682,163 by 31 December 2025, which is 0.60 times the size of the estimated birth cohort of 2025.

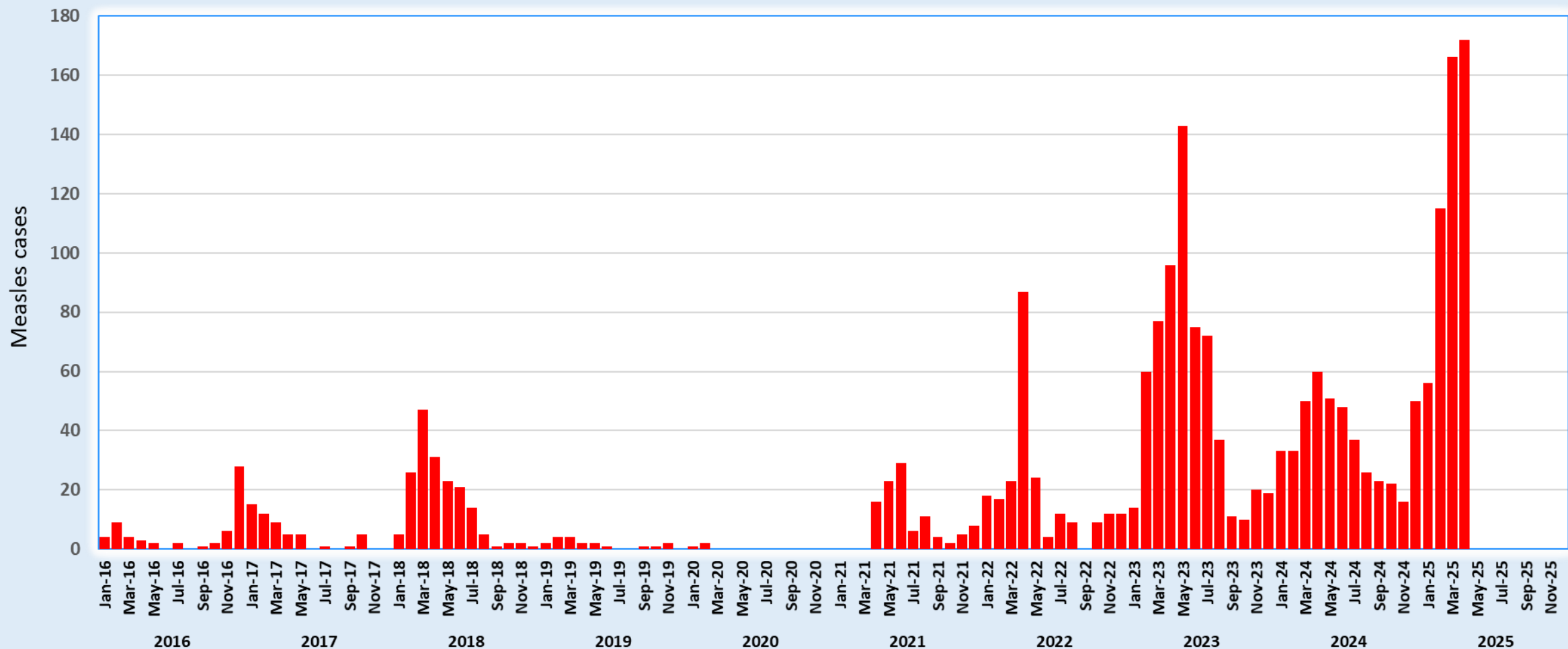
Source : Routine coverage (WUENIC) and SIA coverage (Administrative and survey)

*Done in collaboration with US CDC

Supplementary Immunization Activities (SIAs)

Year	Intervention	Start date	End date	Age group	Scope	Type	Target population	Administrative coverage (%)	Post SIA coverage survey (%)
2023	NR	2023-01-01	2023-01-30	9M-15Y	Immigrants	Campaign	902,583		
2021	MR	2021-11-01	2021-11-20	9M-7Y	Sub-national	Campaign	1,152,442		
2012	Measles	2012-06-01	2012-11-01	9M-12Y	Sub-national	Campaign	147,339	97	
2010	MMR	2010-04-01	2010-08-31	9M-12Y	Sub-national	MopUp	118,190	99	
2007	MR	2007-11-01	2007-12-31	1Y-5Y	Sub-national	Follow-up	313,479	99	
2003	MR	2003-12-06	2003-12-31	5Y-25Y	National	Catch-up	32,928,710	102	

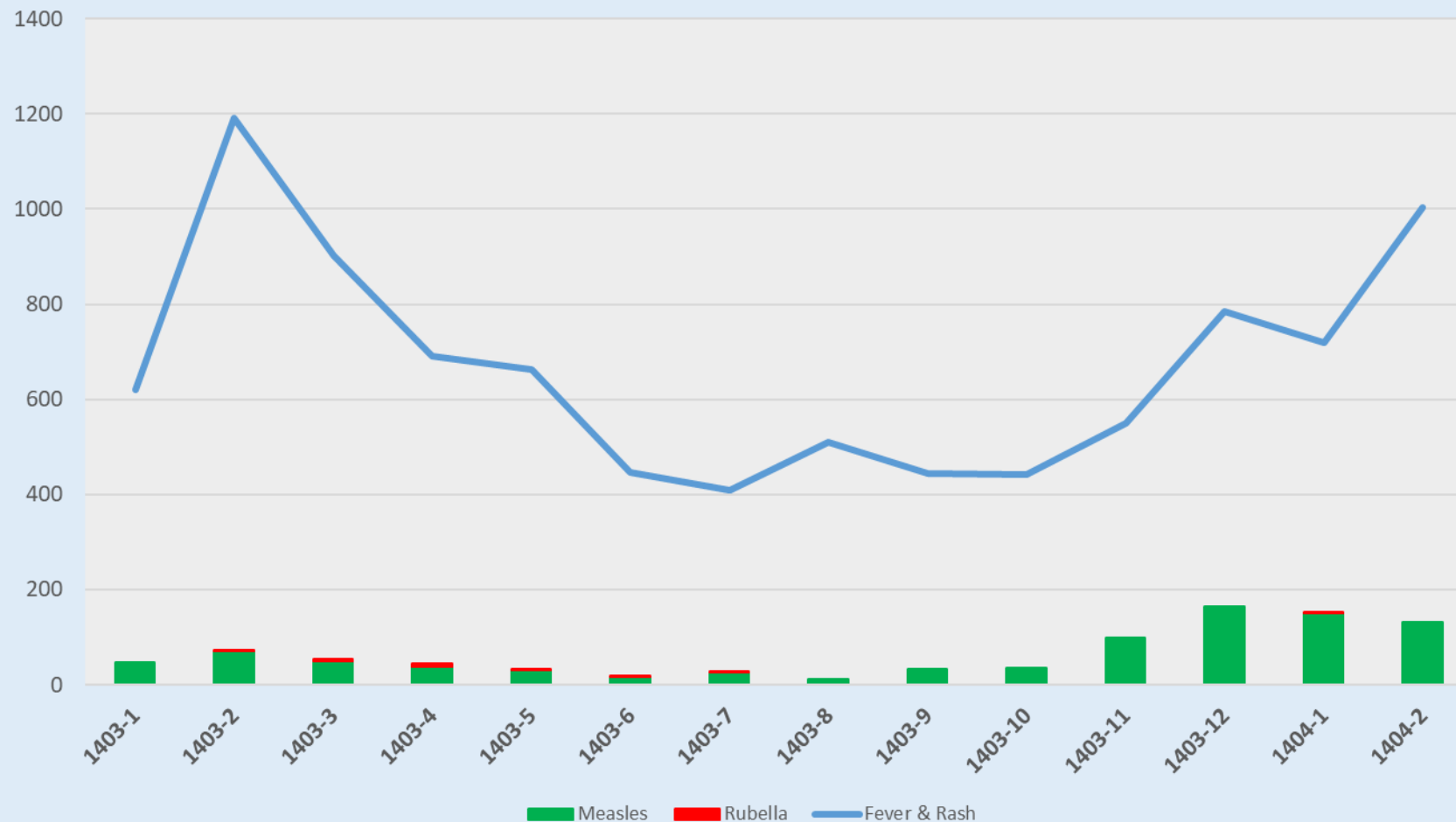
نمودار اپیدمیولوژیک موارد تایید شده سرخک - ایران، ۲۰۱۶-۲۰۲۵

تعداد موارد تب و بثورات ماکولوپاولار و سرخک و سرخجه تایید شده برحسب ماه- ایران 1403-1404

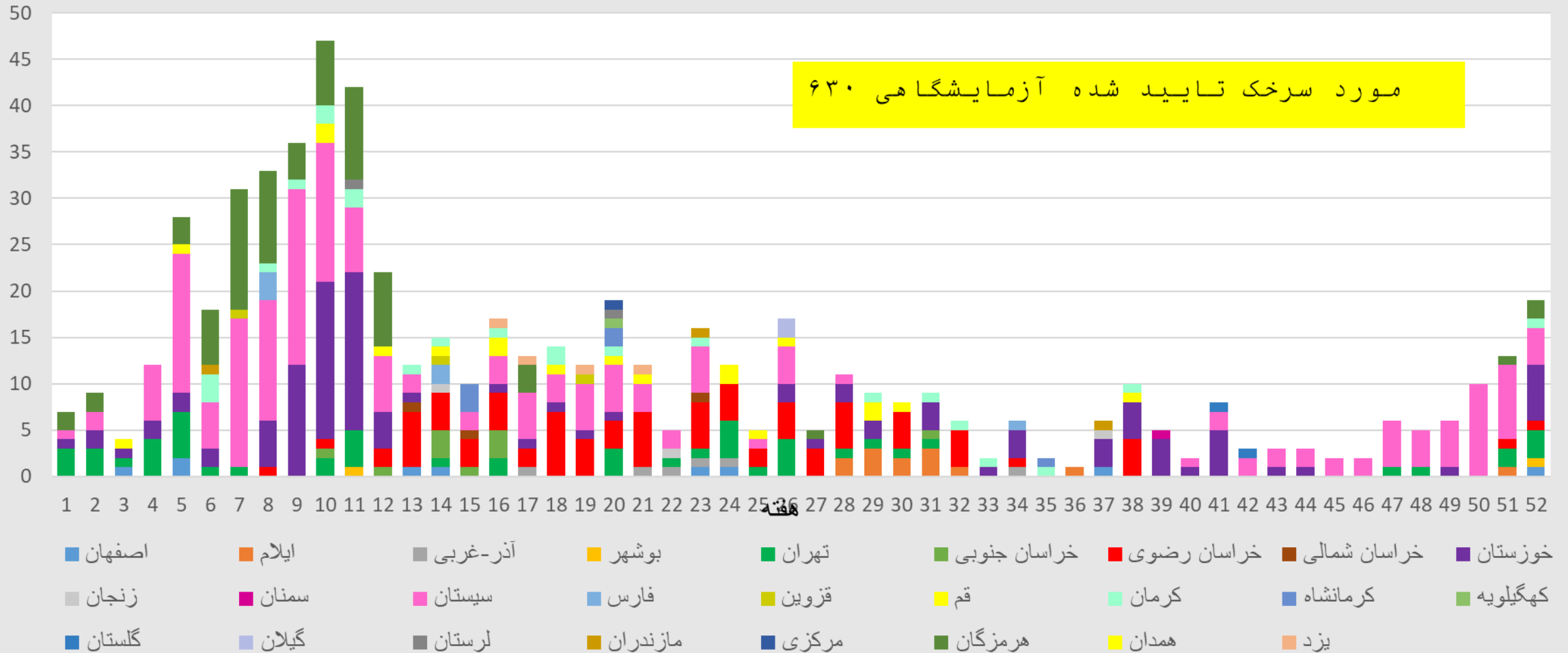
تعداد

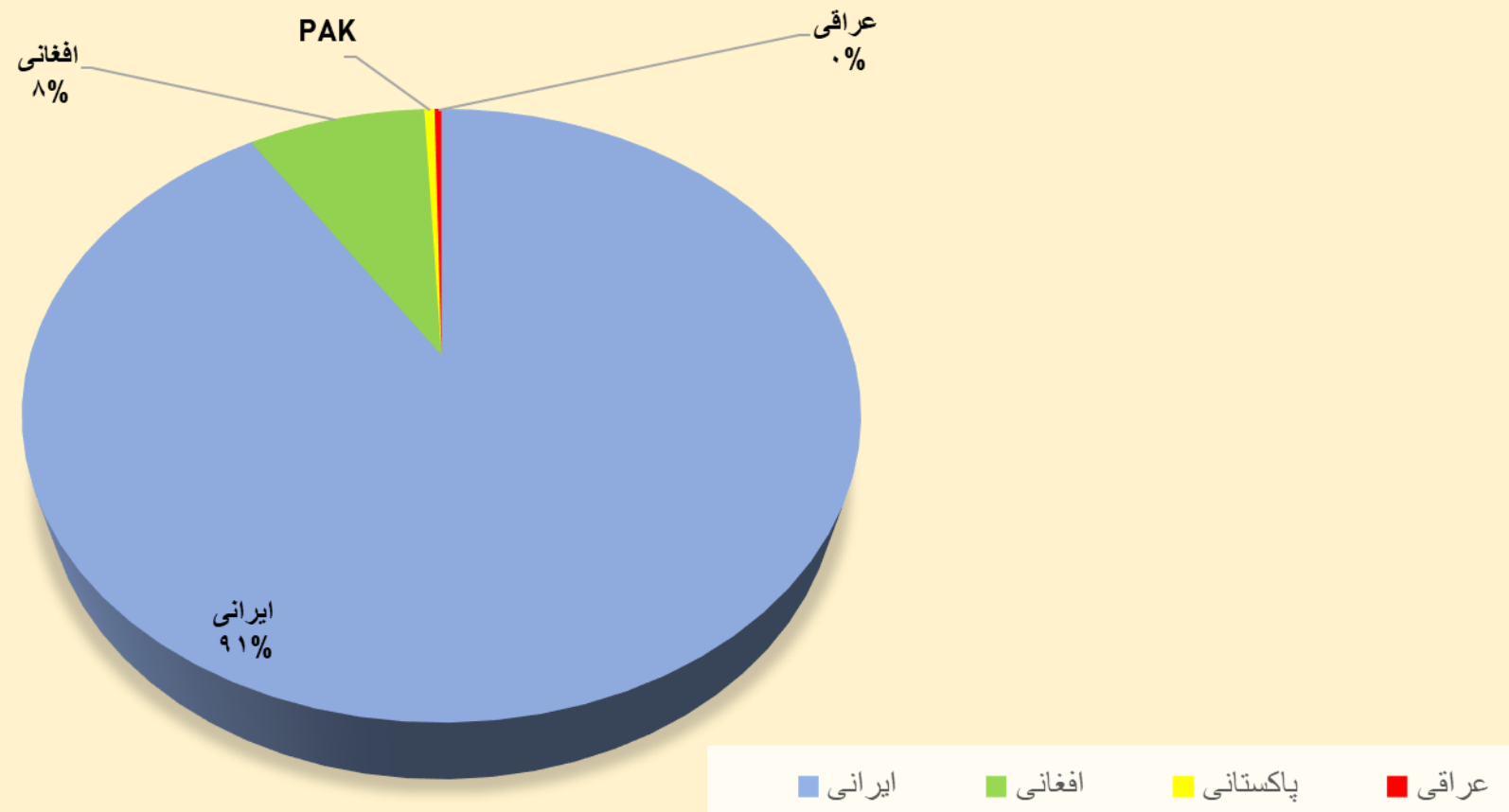
سال	ماه	تعداد تب و بثورات ماکولوپاولار	تعداد سرخک تایید شده	تعداد سرخجه تایید شده
1403	1	620	48	0
	2	1191	71	2
	3	903	50	5
	4	692	38	6
	5	662	30	4
	6	447	17	3
	7	410	27	2
	8	509	11	0
	9	445	33	0
	10	442	36	0
	11	551	100	0
	12	784	164	0
1404	1	720	151	2
	2	1003	133	0

نمودار اپیدمیولوژیک موارد سرخک بر حسب استان - ایران 1403

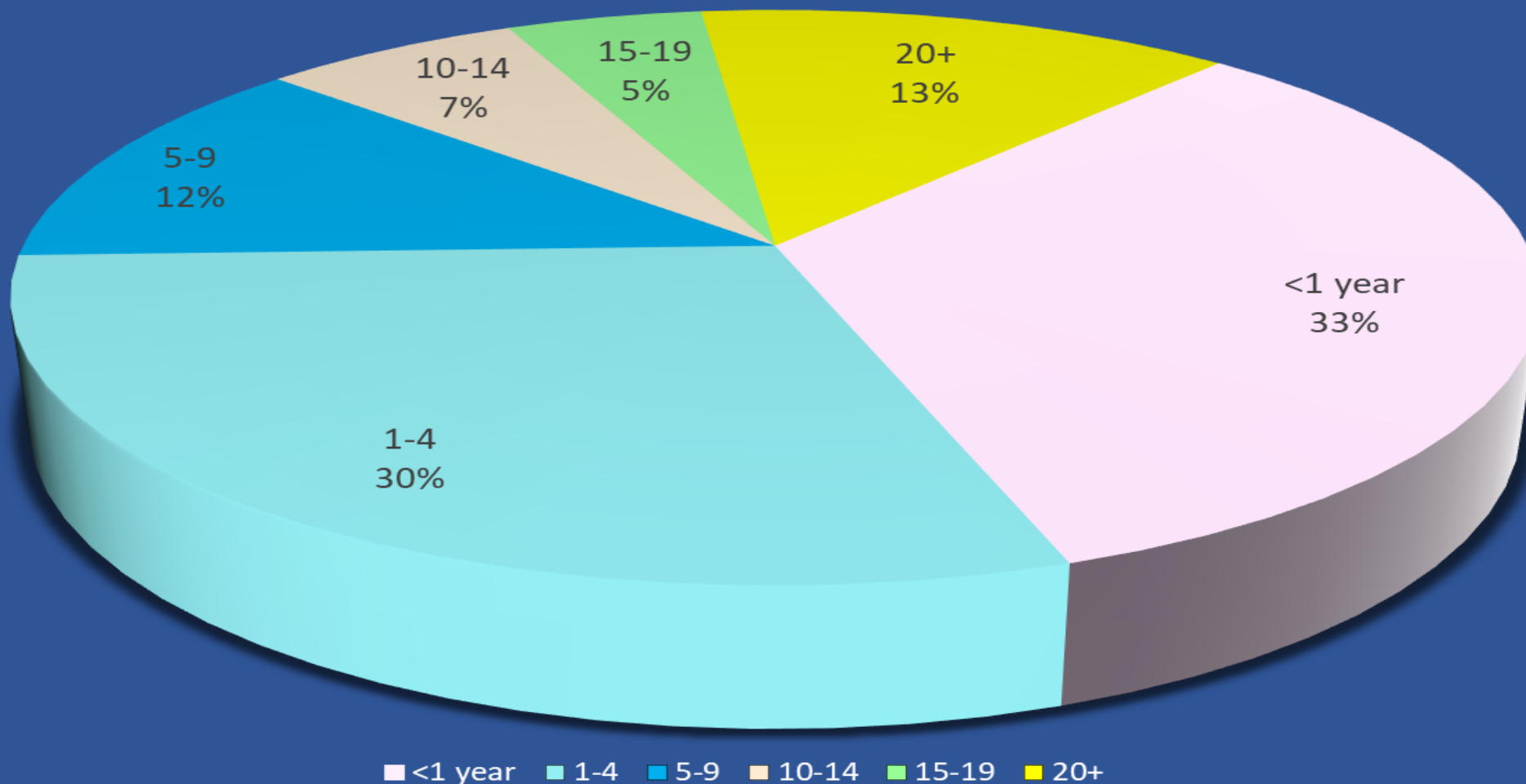
تعداد

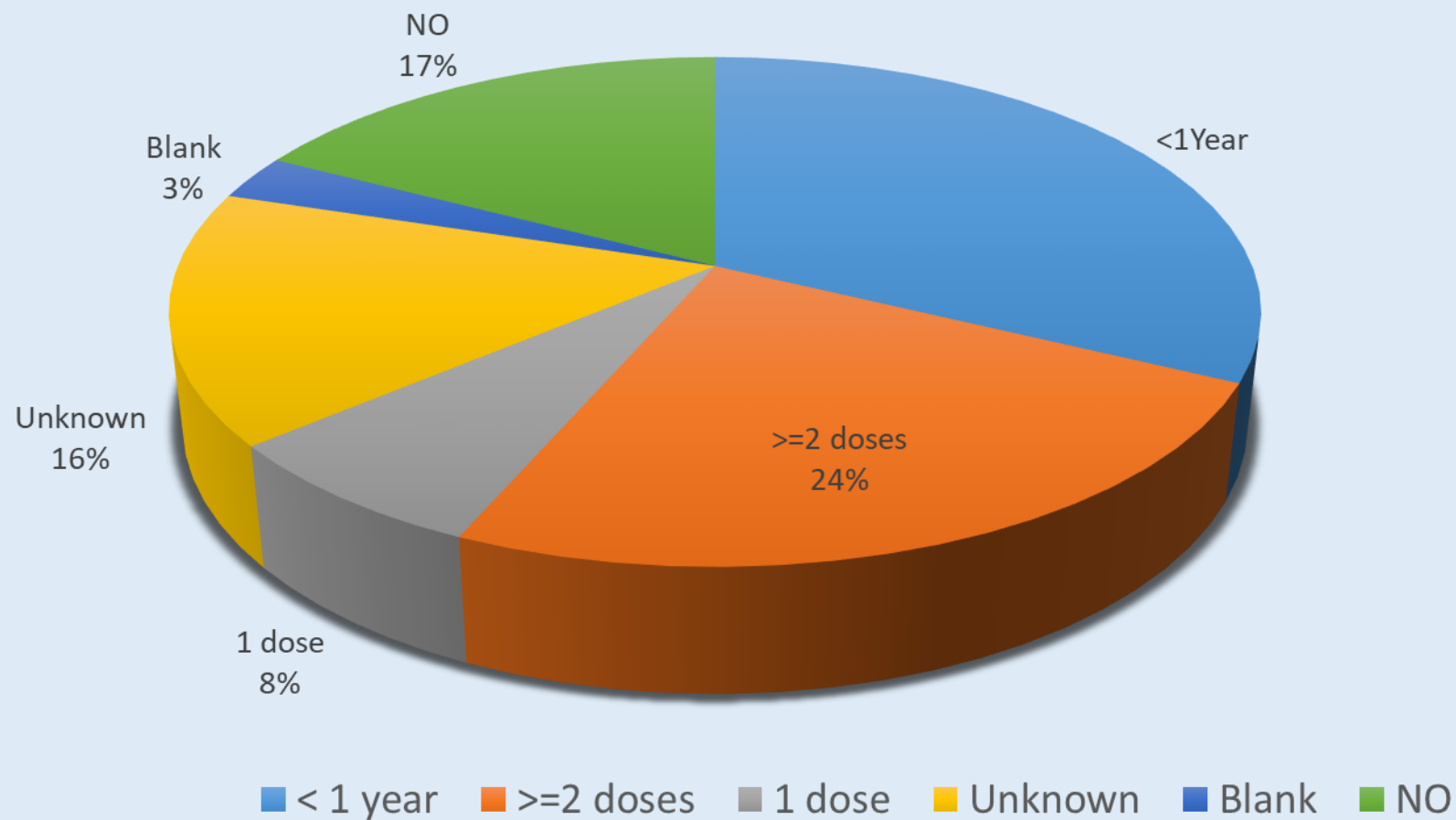
موارد تایید شده آزمایشگاهی سرخک بر حسب ملیت - ایران 1403

موارد تایید شده سرخک بر حسب گروه سنی - ایران 1403

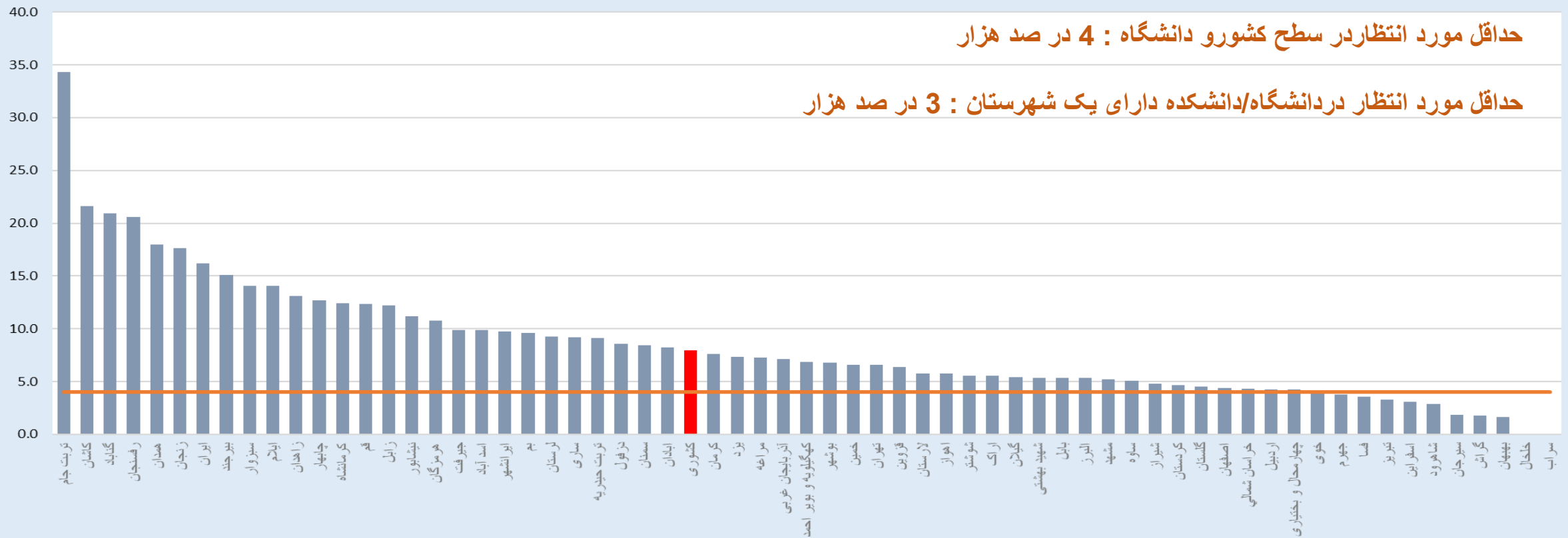

موارد تایید شده آزمایشگاهی سرخک بر حسب سابقه واکسیناسیون - ایران 1403

حداقل مورد انتظار در سطح کشور و دانشگاه : 4 در صد هزار

حداقل مورد انتظار دردانشگاه/دانشکده دارای یک شهرستان : 3 درصد هزار

متشكرم

